

Kontrole

Funkcjonariusze CBA prowadzą czynności kontrolne, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym. Zgodnie z przepisami CBA kontroluje osoby pełniące funkcje publiczne, jednostki sektora finansów publicznych, jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych otrzymujące środki publiczne, a także przedsiębiorców. Celem działań kontrolnych jest ujawnianie korupcji w instytucjach państwowych i samorządzie terytorialnym, nadużyć osób pełniących funkcje publiczne, a także działalności godzącej w ekonomiczne interesy państwa.

Funkcjonariusze CBA prowadzą kontrole w zakresie:

- prawidłowości i prawdziwości oświadczeń o stanie majątkowym;
- prawidłowości i prawdziwości oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne;
- przestrzegania przepisów ustawy antykorupcyjnej oraz innych ustaw wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne;
- określonych przepisami prawa procedur podejmowania i realizacji decyzji w przedmiocie: komercjalizacji i prywatyzacji, wsparcia finansowego, udzielania zamówień publicznych, rozporządzania mieniem państwowym lub komunalnym oraz przyznawania koncesji, zezwoleń, zwolnień, ulg, preferencji, kontyngentów, plafonów, poręczeń i gwarancji kredytowych;
- prawidłowości realizacji umów dotyczących partnerstwa publiczno-prywatnego.

CBA może prowadzić kontrole planowe i dorażne. Kontrole planowe są przeprowadzane na podstawie rocznego planu kontroli zatwierdzonego przez Szefa CBA. Kontrole dorażne są podejmowane w zależności od potrzeb i okoliczności. W każdym przypadku organem decydującym o podjęciu czynności jest Szef CBA.

Funkcjonariusze CBA przeprowadzają kontrolę na podstawie legitymacji służbowej oraz imiennego upoważnienia. W sytuacji, gdy okoliczności uzasadniają niezwłoczne podjęcie czynności, kontrola może być wszczęta wyłącznie po okazaniu legitymacji służbowej.

Kontrola może trwać trzy miesiące. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może zostać przedłużony o kolejne sześć miesięcy.

Ustalenia kontroli opierają się na dowodach gromadzonych przez funkcjonariuszy CBA. W przeważającej części dowodami są dokumenty związane z kontrolowanym obszarem, oględziny, opinie biegłych oraz wyjaśnienia i oświadczenia.

Funkcjonariusze CBA mają prawo wglądu do dokumentów oraz sporządzania ich kopii.

Wyniki przeprowadzonej kontroli funkcjonariusze CBA przedstawiają w protokole kontroli, który zawiera opis stanu faktycznego oraz ocenę ustalonych nieprawidłowości (z uwzględnieniem przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych). Kontrola kończy się z dniem doręczenia protokołu kontroli. Protokół podpisują prowadzący kontrolę funkcjonariusze CBA oraz osoby reprezentujące podmiot kontrolowany.

Kontrola CBA nie jest postępowaniem administracyjnym, a protokół kontroli nie jest decyzją administracyjną, którą można zaskarżyć.

Po sporządzeniu protokołu kontroli Szef CBA może skierować:

- wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, odwołanie ze stanowiska lub rozwiązanie stosunku pracy z powodu nieprzestrzegania ustawy antykorupcyjnej oraz innych ustaw wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne;

- wystąpienie do podmiotu kontrolowanego lub organu nadzorującego jego działalność;

- informację do Najwyższej Izby Kontroli lub innego organu kontrolnego w przypadku potrzeby przeprowadzenia kontroli w szerszym zakresie;

- zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa do właściwej jednostki prokuratury.

Czynności kontrolne CBA są jednym z trybów działania Biura, są ściśle powiązane z

innymi formami jego aktywności oraz mają walor informacji prawnie chronionej.